

ניסויים במנגו באזור דרום רמת הגולן

דו"ח לשנת 2001

יצחק אדטו

מו"פ צפון

ועדת מגדלי סובטרופיים רמת הגולן

דצמבר 2001

יעדי המחקר והפיתוח לענף המנגו נקבעים מידי שנה בהתאם לראייה של הענף מהבחינה העסקית גם אם המחירים והתמורות שקיבל המנגו באירופה בשנת 2000 לא היו גבוהים הרי שההערכות נותרו בעינן ואכן בשנת 2001 נראה שהתמורות הן טובות יותר.

החנטה היתה יחסית מוקדמת וכן גם ההבשלה של הפרי - כל זאת עקב חורף יבש וחם במיוחד. לא ברורה הסיבה אולם הזן קיט איכזב מאוד ביבוליו הנמוכים. נראה שהסיבה היא יותר וגטיבית ויש לגרום לכך שזן זה שפריו נקטף מאוחר בעונה - יוכל לצמוח יותר תוך כדי נשיאת הפרי.

השנה הורגשה בעיית המים ולא ניתן יהיה להתקדם מבלי להקטין את כמויות המים המושקות, וזאת מבלי לפגוע בהישגי היבול וגודל הפרי.

התוצאות בניסויים השנה מאפשרות להניח שבעתיד נוכל להתגבר על הבעיה.

אני רוצה להודות לכל מי שלקח חלק בביצוע, בניהול ובמימון של הניסויים ועבודות המחקר והפיתוח.

יצחק אדטו

תוכן העניינים

3	הגדלת הפרי והעלאת היבול תוך ייעול ההשקיה והפחתת כמויות המים
	❖ השימוש בקאולין ובחומרי צמיחה על מנת לקבל יבול גבוה ופרי גדול בעצי מנגו
4	שמושקים בחסר
10	גיזום ועיצוב העץ
11	❖ גיזום ידני וממוכן של הזן קיט
12	העלאת היבול של הפרי הגדול
	❖ טיפול בחומרי צמיחה על תפרחות שהגיחו ולפני הפריחה, לשם העלאת היבול של פרי גדול
13	טיפול בחומרי צמיחה במהלך הפריחה, החנטה וגידול פרי המנגו מהזן מאיה
17	❖

**הגדלת הפרי והעלאת היבול תוך ייעול
ההשקיה והפחתת כמויות המים**

השימוש בקאולין ובחומרי צמיחה

על מנת לקבל יכול גבוה ופרי גדול בעצי מנגו שמושקים בחסר (פיתוח 1)

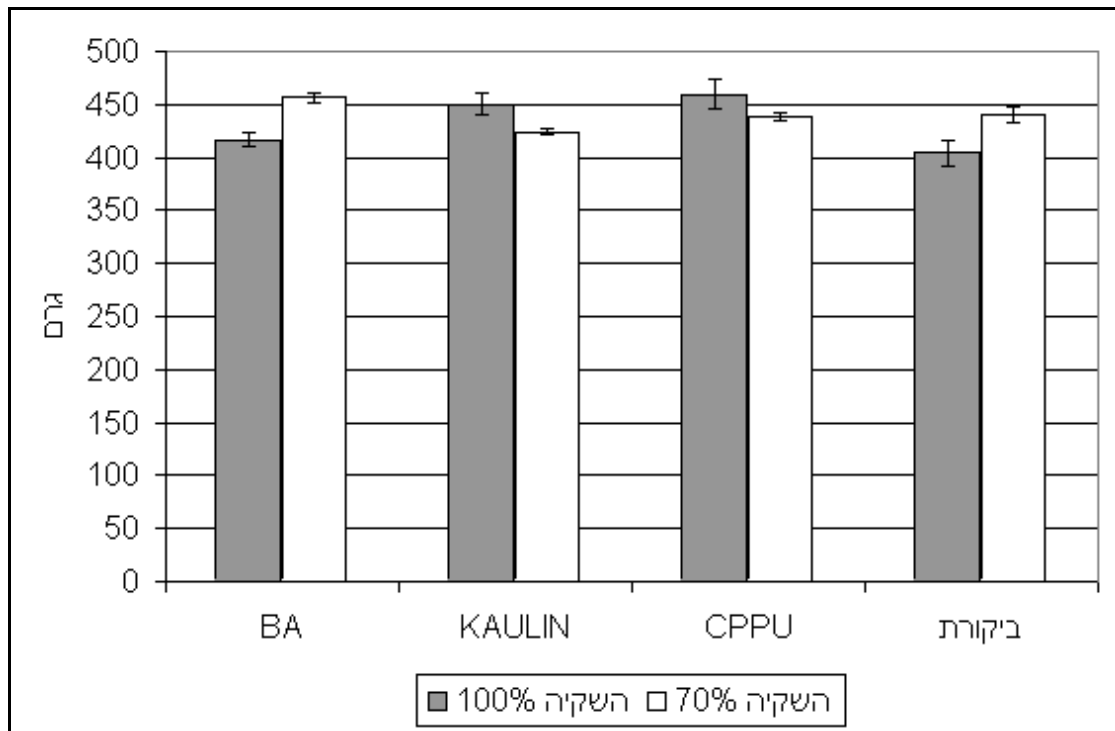
ההשקיה במנגו, כמו גם בסובטרופיים אחרים, מתבצעת ע"י שימוש בדנדרומטר אשר מאפשר לשמור על העצים במצב של "עקה מינימלית" כיוון שניתן למדוד בעזרתו את התכווצות הגזע היומית. עקב כך מתקבלים עצים מפותחים, יכול גבוה ופרי גדול. בגלל המחסור במים ובגלל מחירם הגבוה, יש להגיע למצב חדש שבו ניתן להקטין את כמות המים הניתנים לעצים, אולם מבלי לפגוע בהישגים תוך שמירה על יכול גבוה ופרי גדול. לפיכך בניסוי שנערך בון קנט ברמת מגשימים בבטיחה - אנו קובעים את המנה האופטימלית להשקיה בעזרת דנדרומטרים, אולם במקביל מתבצעת השוואה לעצים שבהם ההשקיה נעשת ב-30% פחות מים מידי יום ביומו.

ע"מ לבחון את האפשרות שהטפול בקאולין, שהוא חומר שמחזיר קרינה ומאפשר התקררות העץ ותפקיד יותר טוב שלו, וכן טיפול בחומרי צמיחה בעלי אופי ציטוקיניני כדי שישמרו על פיוניות פתוחות וגם בתנאים של סטרס מחסור במים - ניתנים הטיפולים הבאים:

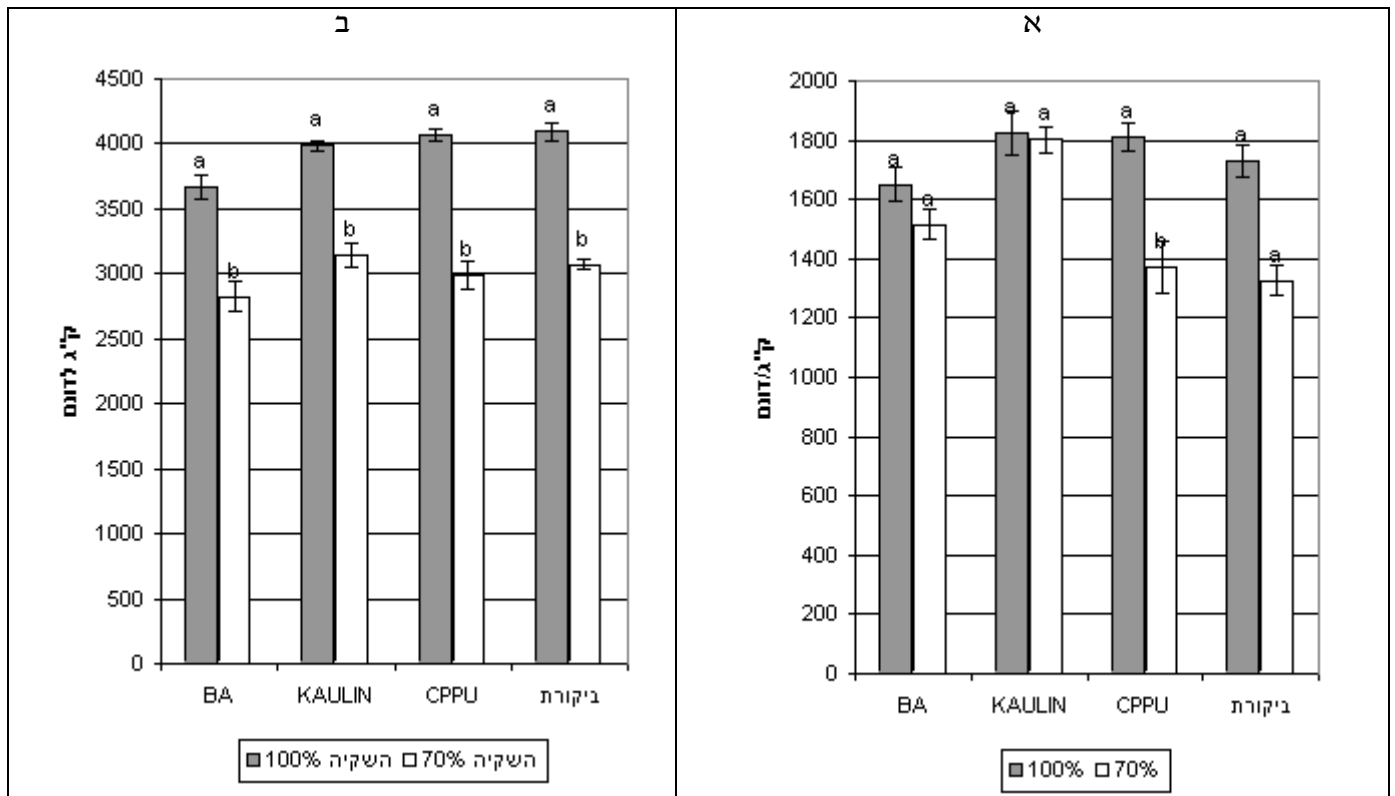
1. ריסוס בבנוזיל אדנין 5 ח"מ, 3 טיפולים - בהפרש של 3 שבועות. שניים מהם לפני הקטיף הראשון, והאחרון ניתן אחרי גמר קטיף שני ב-20/8/01.
2. ריסוס ב-0.5 CPPU ח"מ (הריסוסים כמו ב-BA).
3. ריסוס פעמיים בעונה בקאולין 6% עם כיסוי מלא לכל העץ.
4. ביקורת.

הניסוי נערך ב-2 חלקות בתוך אותו בלוק נטיעה בון קיט ברמת מגשימים בבטיחה. חלקה אחת 100% השקיה אשר נקבע ע"פ הדנדרומטר וכמות המים השנתית שבה תגיע כנראה לכ-1000 מ"ק/לדונם, וחלקה שנייה הושקתה ב-70% שנגזרו מתוך ה-100%, דהינו בכ-700 מ"ק/דונם. הניסוי נערך בחמישה בלוקים באקראי עם 3 עצים לכל חזרה + עץ גבול. הקטיף נערך בפעמיים: הקטיף הראשון ב-26/7/01 ואילו השני נקטף ב-10/8/01.

בקטיף הראשון נקטף כל הפרי שהיה אמור להיות בגודל של כ-450 גר' ומעלה. בפועל נקטף פרי יותר גדול ויותר קטן מגדלים 9, 10 דהיינו בביקורת 100% נקטף פרי של 400 גר' (גודל 10) אולם בטיפולים האחרים היה גם פרי של 450 גר' שהוא גודל 9 (ציור 1). בסה"כ ניתן לומר שקטיף ראשון זה - משקף באופן נאות את ההשפעה של כמויות המים השונות והאינטראקציה שלהן עם הריסוסים בקאולין ובחומרי צמיחה - על גודל הפרי לאחר תקופת גידול ראשונית על העץ. זוהי התקופה שכוללת בתוכה את הגידול של הפרי מיד לאחר החנטה במהלך הקיץ ומיד טרם התבגרות והבשלת הפרי. לעומת זאת בקטיף השני (שמיד נראה אותו) הפרי התחיל באותו הגודל ב-27/7/01 וכל ההבדלים היו רק של כמות המים ואילו האפקט של חומרי הצמיחה לא בא לידי ביטוי כיוון שהם לא רוססו בתקופה שבין קטיף ראשון לשני.

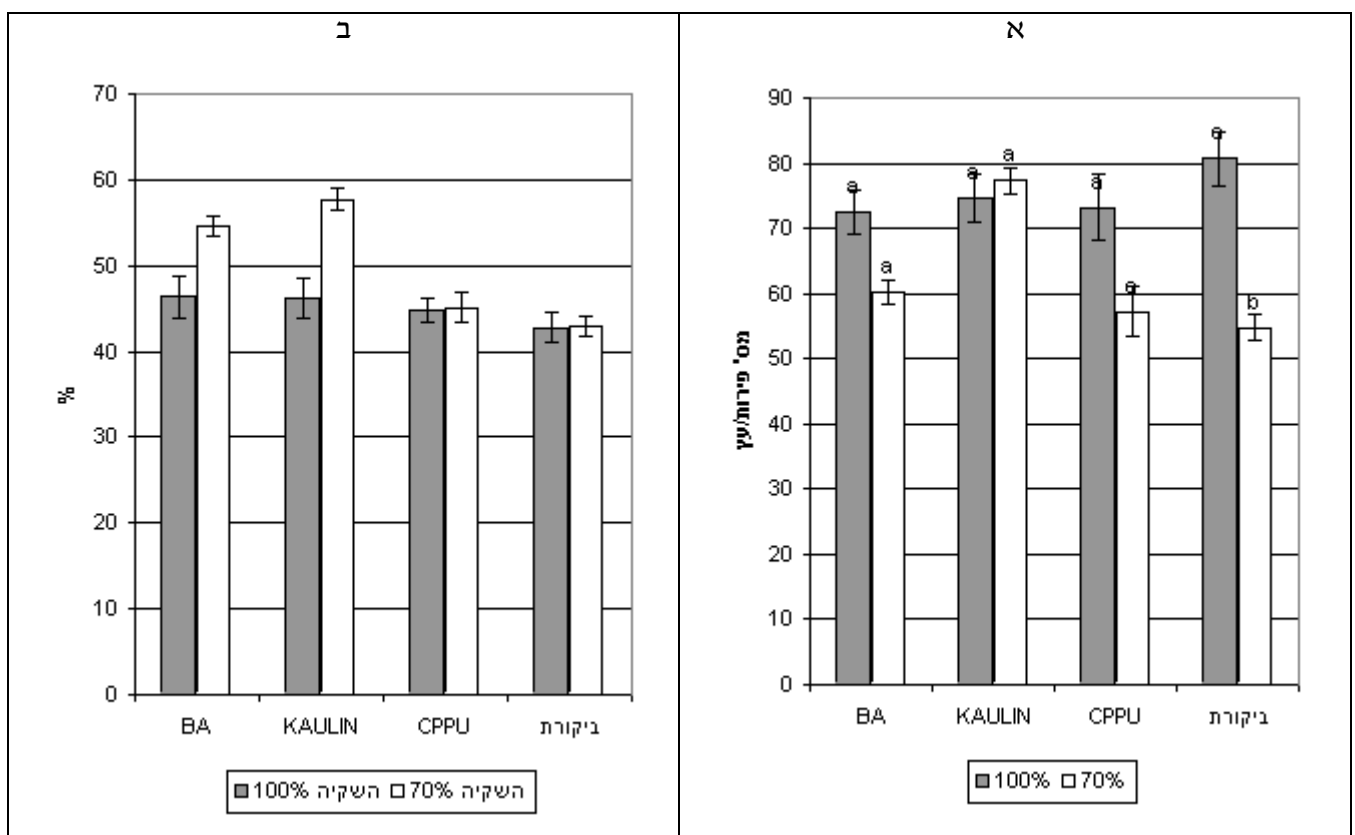
ציור 1: משקל הפרי הממוצע כפי שהתברר לאחר גמר הקטיף הסלקטיבי הראשון ב- 26/7/01 בזן קנט במטע רמת מגשימים בבטיחה, בניסוי השקיה שכלל ריסוסים בקאולין ובחומרי צמיחה.

ציור 2: האפקט של כמות מים מספקת וגרעונית ב- 30% והשפעת הגומלין עם ריסוס בקאולין ובציטוקינינים על כמות הפרי הגדול (400 גרם ומעלה) אשר נקטפה ב- 27/7/01 במטע קנט של רמת מגשימים בבטיחה (א) וכן על סה"כ היבול שקטיפו הסתיים שבועיים מאוחר יותר (ב).

בציור 2 (א) ניתן לראות את ההשפעה המיידית שיש לטיפולים השונים (מים ו/או חומרי צמיחה) על גודל הפרי. ניתן לראות שבכמות המים של 100% היבול הסופי יותר גבוה בכ- 1000 ק"ג/ד' יחסית ל- 70%.

יחד עם זאת - בנוגע לפרי גדול בגלל שאין כמעט הבדל ביבול של טיפולי הריסוס השונים ביבול הסופי (ציור 2 ב) הרי שכל ההבדלים ביבול אשר נראים בציור 2 א הם תוצאה של השפעת המים והריסוסים על גודל הפרי !!! דהיינו - אין השפעה של חומרי הצמיחה והקאולין בעצים שקיבלו מנת מים מלאה של 100% ! יש השפעה בעצים שקיבלו מים בחסר של 30% : ישנה תרומה ברורה של הקאולין (תוספת כ- 500 ק"ג/ד' פרי גדול ציור 2 א) וגם של הבנזיל אדנין (ציור 2 א) יש לזכור שאלה רק רמזים כיוון שמכאן ניתן רק לשפר את התוצאה כדי להתמקד על הריכוז המתאים ועל תכיפות היישום.

ציור 3: ההשפעה של השקיה מלאה והשקיה בחסר של 30% באינטראקציה עם ריסוסים בקאולין ובציטוקינינים על מספר הפירות לעץ (א) ועל אחוז הפרי שנקטף בקטיף הראשון ב- 26/7/01 (כולו פרי גדול) (ב) - בזן קנט ברמת מגשימים.

בניתוח של תוצאות מספר הפירות שנקטפו לעץ בקטיף הראשון ב- 26/7/01 (ציור 3 א) ניתן לראות שב- 100% השקיה - נקטף מספר פירות דומה מאוד (בביקורת יש מעט יותר כיוון שנקטף שם גם פרי של 400 גר' בממוצע אשר לא אמור היה להיקטף). מספר הפירות הגדולים שנקטפו בקטיף הראשון בחלקת ה- 70% השקיה (ציור 3 א) מראה עדיפות ברורה לקאולין ורמז בלבד לבנייל אדנין כפי שזה היה בק"ג/לדונם (ציור 2 א).

מבחינת האחוזים - התמונה מאוד ברורה - ב- 100% אין שום הבדל וכל הטיפולים היו סביב 45% פרי גדול (סך קטיף אחד מתוך סך היבול הכללי של שני הקטיפים יחד) ואילו ב- 70% התקבל אחוז דומה ל- 100% בביקורת וב- CPPU, אולם קאולין ובנייל אדנין הגיעו עד ל- 55%-58% (ציור 3 ב).

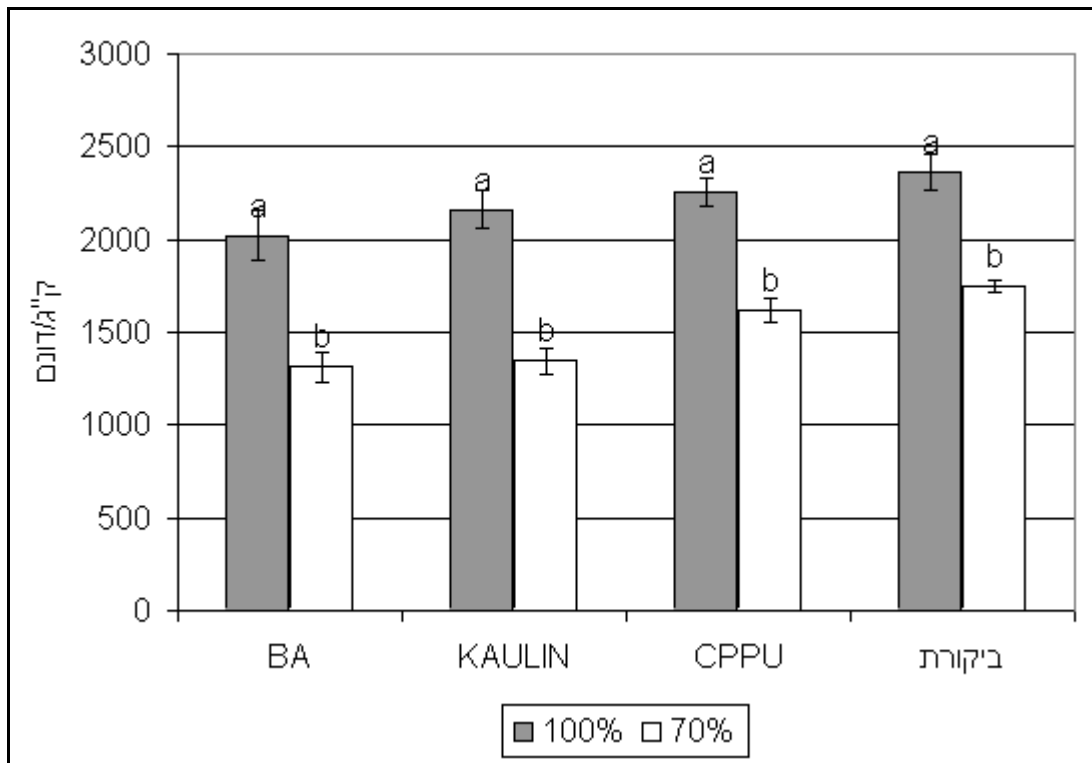
בנוגע לקטיף השני :

בתקופה שלאחר הקטיף הראשון - אין השפעה ישירה של הציטוקינינים וניתן לצפות רק להשפעה ישירה של כמות המים אשר המשיכה להיות בפער של 30% וכן לניסוי הקאולין שנותר כל הזמן על העצים.

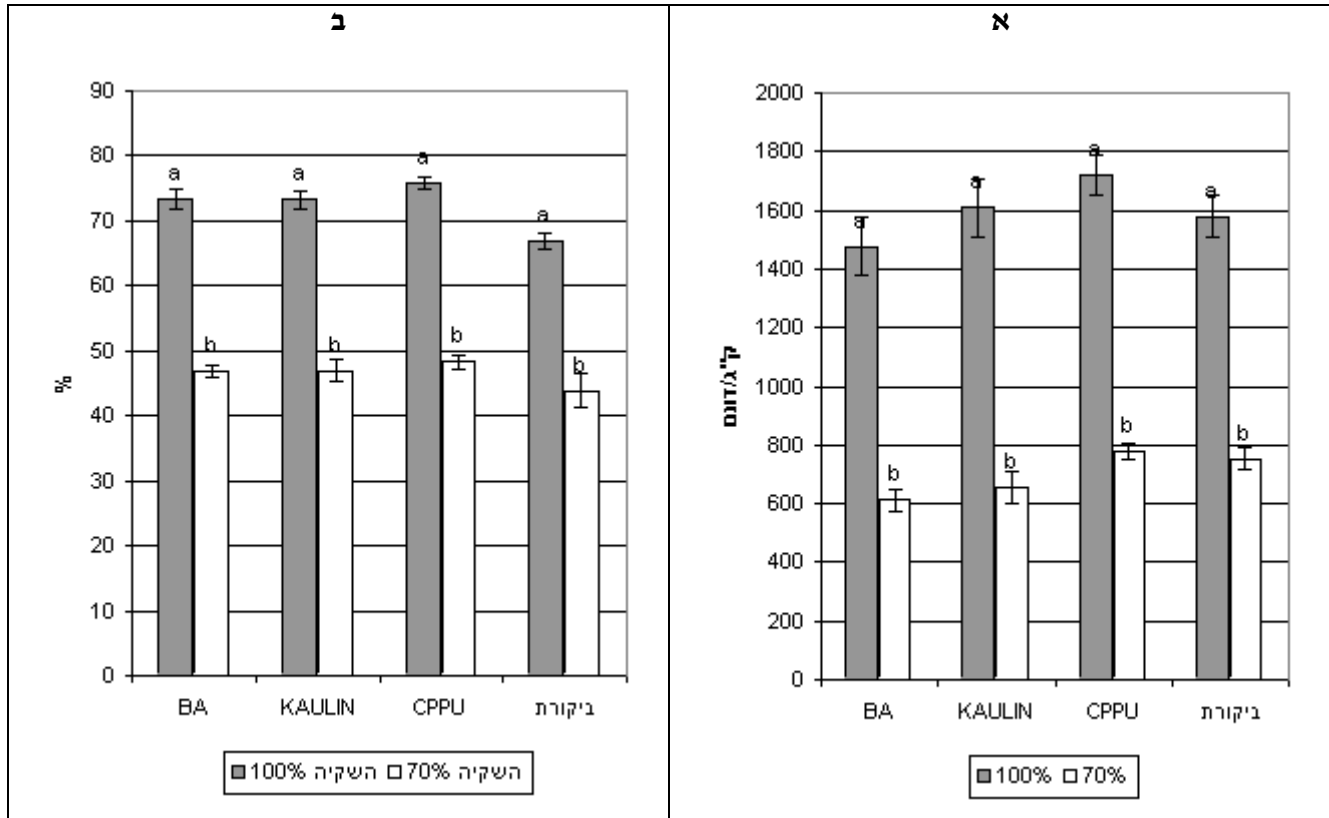
בציור 4 נראה שיש יתרון כלשהו לא מובהק סטטיסטי ליבול הכללי בביקורת של ה- 100% אולם יש פער מאוד ברור לטובת ה- 100% בהשוואה ל- 70% ללא קשר לטיפולי הריסוס השונים ! יש לזכור שבטיפולי הקאולין וה- BA נקטף יותר יבול בקטיף הראשון בחלקת ה- 70%.

ביבול הפרי הגדול (ציור 5) יש תוספת ניכרת ומובהקת בטפול ה- 100% השקיה לעומת 70% ללא הבדל כלשהו בטיפולים השונים.

כל זה מצביע על כך שהיבול של הגל הראשון שנקטף - מושפע קודם כל מהטיפולים השונים והם עשויים אף למסך את ההשפעה של הירידה ב- 30% בכמות המים בעוד שלאחר הקטיף הראשון - ההשפעה הבלעדית היא זו של המים ובתוך תקופה של שבועיים ימים (בין קטיף ראשון לקטיף שני באוגוסט) מגיעים ל- 70%-75% פרי גדול בהשקיה של 100% ול- 45%-48% פרי גדול בהשקיה של 70% דהיינו תוספת של 50% פרי גדול בגלל תוספת מים ביחס דומה (ציור 5 ב).

ציור 4 : היבול הכללי של הפרי בזן קנט אשר נותר לאחר קטיף ראשון ונקטף ב- 10/8/01 בחלקה ברמת מגשימים ובבטיחה. טיפולי הריסוס לא ניתנו בתקופה זו שבין שני הקטיפים ורק הפער של 30% בין כמויות המים נשמר לאורך כל הזמן.

ציור 5 : היבול של פרי שהגיע לגודל 9 ומעלה (א) והאחוז שלו מתוך הקטיף הכולל השני שנעשה ב- 10/8/01 בחלקות של הזן קנט בר. מגשימים בבטיחה.

בהחלט יתכן שההשפעה הדרמטית שיש לתוספת המים – לאחר הקטיף הראשון – באה על רקע של עצים אשר הושקו באופן דומה כבר קודם לכן. מתבקש ניסוי שבו מבצעים העלאה של 50% או הפחתה של 30% בכמות המים – לאחר גמר הקטיף הראשון ועד לקטיף השני.

מכל מקום ברור לגמרי – שלקאולין ולציטוקינינים ישנו תפקיד חשוב ביותר בהמשך הניסוי הזה.

גיזום ועיצוב העץ

גיוזום ידני וממוכן של הזן קיט (פיתוח 3)

זהו ניסוי שנערך שלוש שנים ומטרתו לברר את השאלות לגבי צורת ומבנה העץ, הצורך בגיוזום השנתי ומועד ביצועו.

טיפולים :

1. **טרפז** : 3 מ' בבסיסו ו- 4 מ' גובהו. הוא מתבצע החל מאמצע דצמבר, באופן ממוכן. בחורף 2001 בוצע גיוזום שדרה במכונה.
2. **פירמידה** : זהו טיפול שאין יותר מאשר חזרה אחת כיוון שהוא נראה קיצוני ובעל פוטנציאל לנזק, והמגדל לא נתן הסכמתו אלא לביצוע של חזרה אחת. 3 מ' בבסיסה ו- 4 מ' גובהה של הפירמידה. העצים יותר צרים ונגזמו גיוזום מכני בחורף 2001.
3. **גיוזום צד אחד** : צד זה נגזם כפירמידה (ממוכן) בחורף 2001 ואילו צדו השני נגזם באופן ידני, וזה מתבצע בכל קיץ כבר בגמר הקטיף.
4. **ליטוף וחילון** : זהו טיפול שבו הגיוזום כולו הוא ידני ומסלקים ענפים אחרי הקטיף תוך ביצוע חילון. גם טיפול זה בוצע השנה בפברואר.

טבלה 1: היבול השנתי והיבול הממוצע של הזן קיט בתגובה לשיטות גיוזום שונות. רמת מגשימים (1999, 2000, 2001).

היבול (ק"ג/ד')				
הטיפול	1999	2000	2001	ממוצע
טרפז	4800	6100	3400	4800
פירמידה	5700	5900	לא נשקל	5800
גיוזום בצד אחד	4800	4000	3600	4100
ליטוף וחילון	6800	5900	5100	5900

התוצאות שנראות בטבלה 1 מצביעות על יתרון לטיפול שנקרא ליטוף וחילון דהיינו גיוזום ידני אשר מתבצע בחורף כאשר העץ אינו מגיב באופן מידי בהתעוררות וגטטיבית של הפקעים אלא מגיב בהתעוררות יותר מאוחרת – באביב – של פקעי פריחה שהספיקו להתמייין בחורף. טיפול הפירמידה חסר את החזרות ואת שנת היבול השלישית שהיתה חלשה במיוחד בזן קיט באופן כללי. על רקע זה היבול הממוצע הגבוה יחסית של טפול ה"ליטוף" אשר הראה יבול גבוה גם בשנת היבול החלשה (2001), די ברור שיש להעדיף צורת גיוזום זו וכמו כן יומלץ לגזום במהלך החורף ולא לפני 15/12 בכל שנה.

מומלץ שהגיוזום יהיה ידני והוא יכול להיות גם גיוזום יותר חריף – בהתאם למצב סגירת המרווח שבין השורות (למרות שהטיפול נקרא "ליטוף"). נראה שבזן קיט – גיוזום בשיטה לעיל תביא לתוצאות הטובות ביותר בעתיד.

העלאת היבול של הפרי הגדול

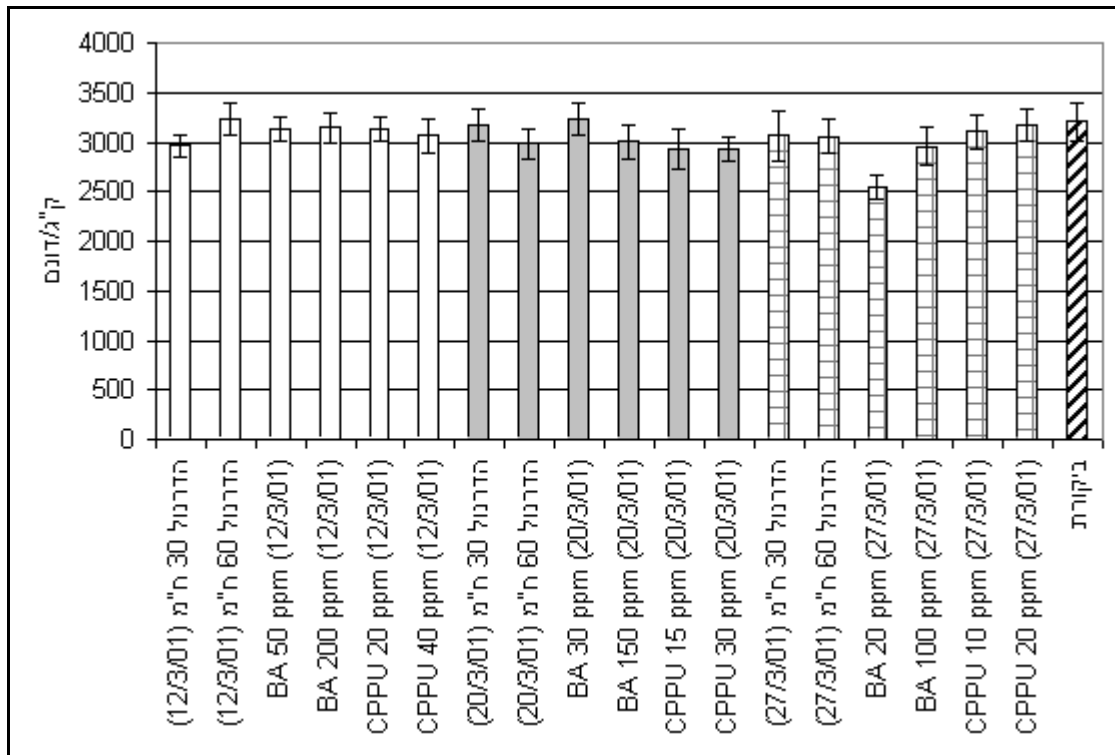
טיפול בחומרי צמיחה על תפרחות שהגיוחו ולפני פריחה לשם העלאת היבול של פרי גדול

ניסוי זה נערך הן באזור צמח והן במו"פ צפון.
בצמח הוא נערך בזן טומי ואילו במו"פ צפון הוא נערך במטע רמת מגשימים בזן קנט.
הריסוסים תוכננו להתבצע לפני הפריחה המלאה של העץ והחל מרגע גיחת התפרחות.
זהו שלב מוקדם מאוד ובחירתו התאפשרה תודות לתוצאות שהתקבלו מריסוס שנעשה באבוקדו
מהזן אטינגר באזור צמח בשנת 2000. בתוצאות שהתקבלו ניתן היה לראות שריסוס מוקדם הן
באוקסין והן בציטוקינין – העלה את היבול באופן ניכר ומובהק.
הטיפולים שניתנו בקנט שבמטע רמת מגשימים בחודש מרץ 2001 היו:

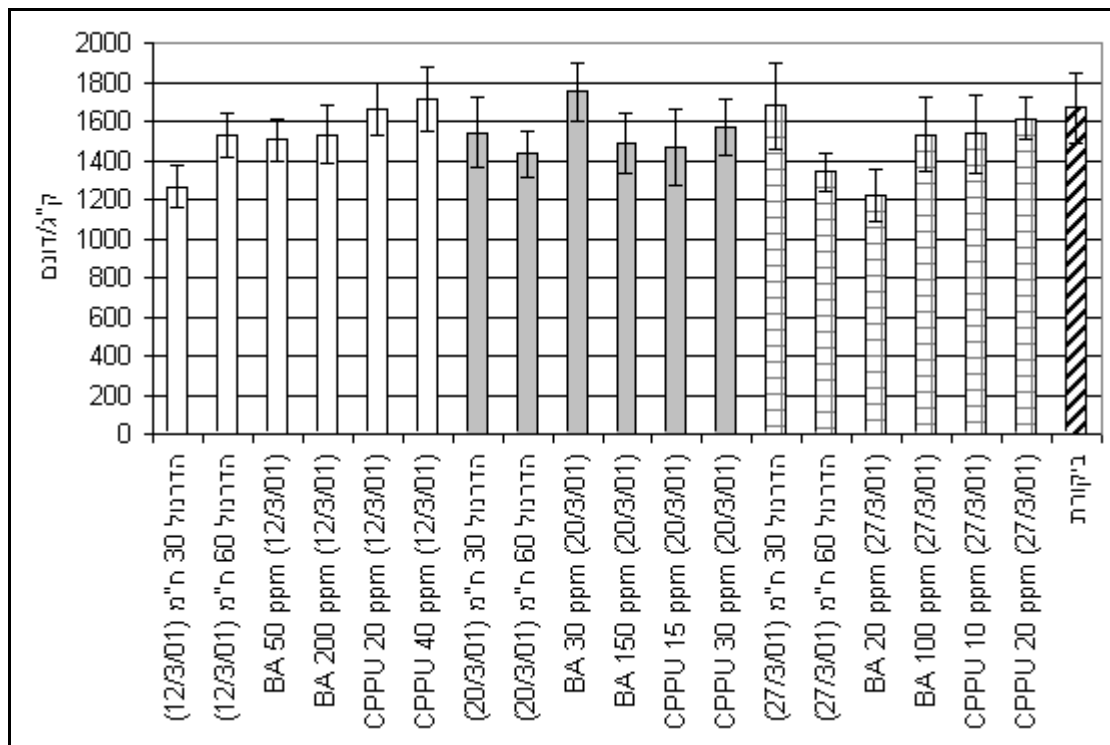
1. ריסוס בהדרנול 50 ח"מ בגיחת תפרחות בצמרות.
2. ריסוס בהדרנול 150 ח"מ בגיחת תפרחות בצמרות.
3. ריסוס BA 50 ח"מ בגיחת תפרחות בצמרות.
4. ריסוס BA 200 ח"מ בגיחת תפרחות בצמרות.
5. ריסוס CPPU 20 ח"מ בגיחת תפרחות בצמרות.
6. ריסוס CPPU 40 ח"מ בגיחת תפרחות בצמרות.
7. ריסוס בהדרנול 30 ח"מ בפריחה בצמרת וגיחת תפרחות למטה.
8. ריסוס בהדרנול 100 ח"מ בפריחה בצמרת וגיחת תפרחות למטה.
9. ריסוס BA 30 ח"מ בפריחה בצמרת וגיחת תפרחות למטה.
10. ריסוס BA 150 ח"מ בפריחה בצמרת וגיחת תפרחות למטה.
11. ריסוס CPPU 15 ח"מ בפריחה בצמרת וגיחת תפרחות למטה.
12. ריסוס CPPU 30 ח"מ בפריחה בצמרת וגיחת תפרחות למטה.
13. ריסוס הדרנול 20 ח"מ בפריחה בצמרת וגיחת תפרחות למטה.
14. ריסוס הדרנול 50 ח"מ בפריחה בצמרת וגיחת תפרחות למטה.
15. ריסוס BA 20 ח"מ בפריחה בצמרת וגיחת תפרחות למטה.
16. ריסוס BA 100 ח"מ בפריחה בצמרת וגיחת תפרחות למטה.
17. ריסוס CPPU 10 ח"מ בפריחה בצמרת וגיחת תפרחות למטה.
18. ריסוס CPPU 20 ח"מ בפריחה בצמרת וגיחת תפרחות למטה.
19. בקורת

הניסוי נערך ב- 10 בלוקים באקראי עם עץ אחד לכל חזרה (הושארו עצי גבול).
בציור 1 ניתן לראות את תוצאות היבול הכללי אשר נקטף בשני קטיפים. בקטיפ הראשון נקטף כל
הפרי מגודל 10 ומעלה ובקטיפ השני שהתבצע שבועיים מאוחר יותר – נקטף כל שאר הפרי ומויין
לפי גודל. היבול הכללי היה יפה והגיע בביקורת לכ- 3200 ק"ג/ד'. לא נמצאו הבדלים בין
הטיפולים (מלבד טפול אחד שמשום מה היה נמוך בכ- 700 ק"ג/ד'). ציור 2 מבטא את היבול

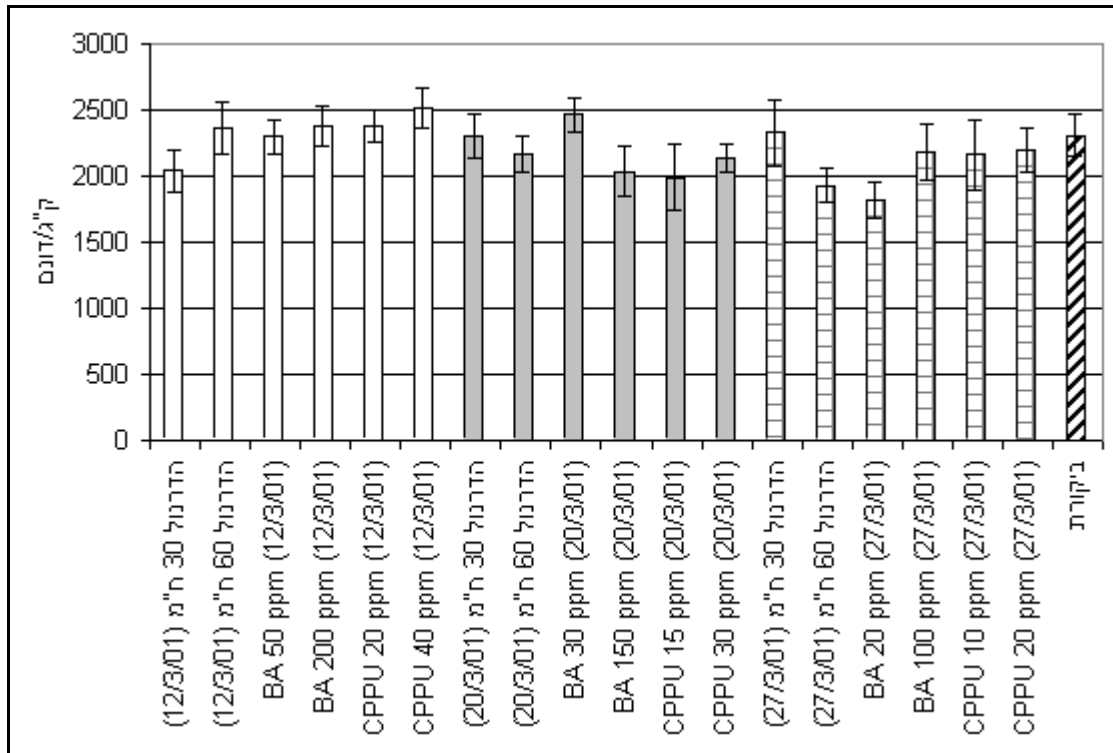
שהגיע לגודל גדול כבר במועד הקטיפ הראשון. אין שום הבדלים שהם מובהקים סטטיסטית, אולם הנטייה מראה על כך שריסוס בהדרגה לא שיפר את הגודל כלל, ה-BA במועד השני וה-CPPU במועד הראשון – מראים נטייה לעליה ביבול הפרי הגדול (ציור 2).

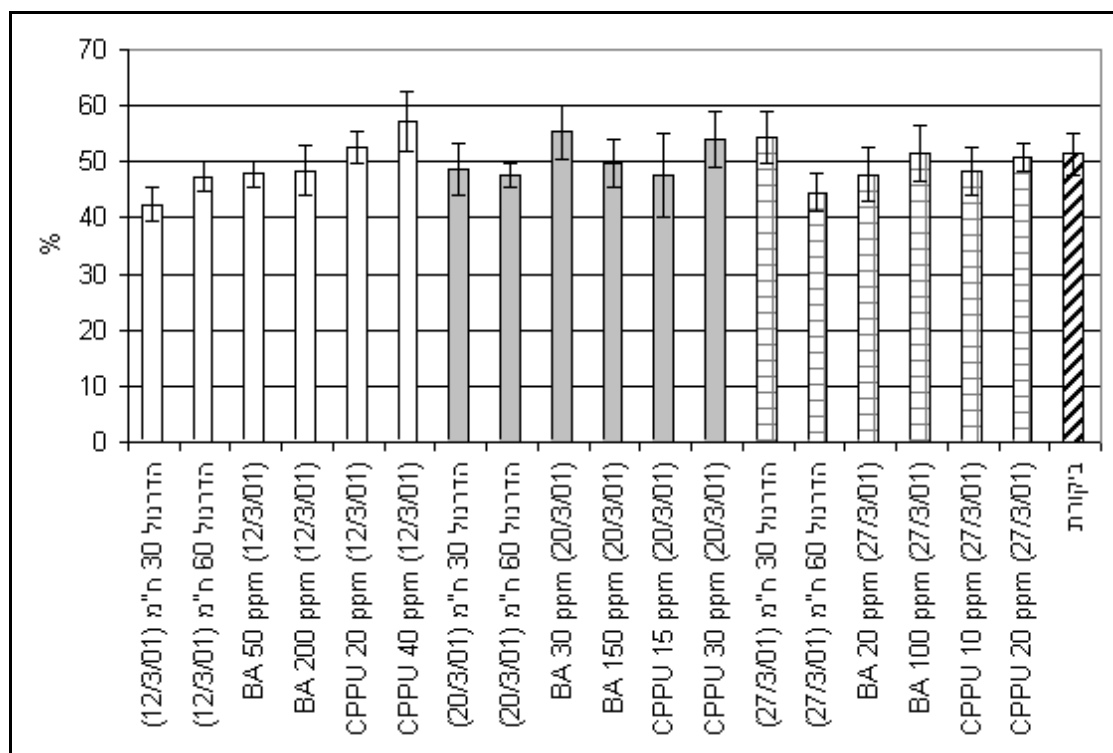
ציור 1: היבול הכללי לדונם במנגו מהזן קנט שטופל בריסוסים בחומרי צמיחה בשלבים שונים לפני הפריחה ועם תחילתה. רמת מגשימים 2001.

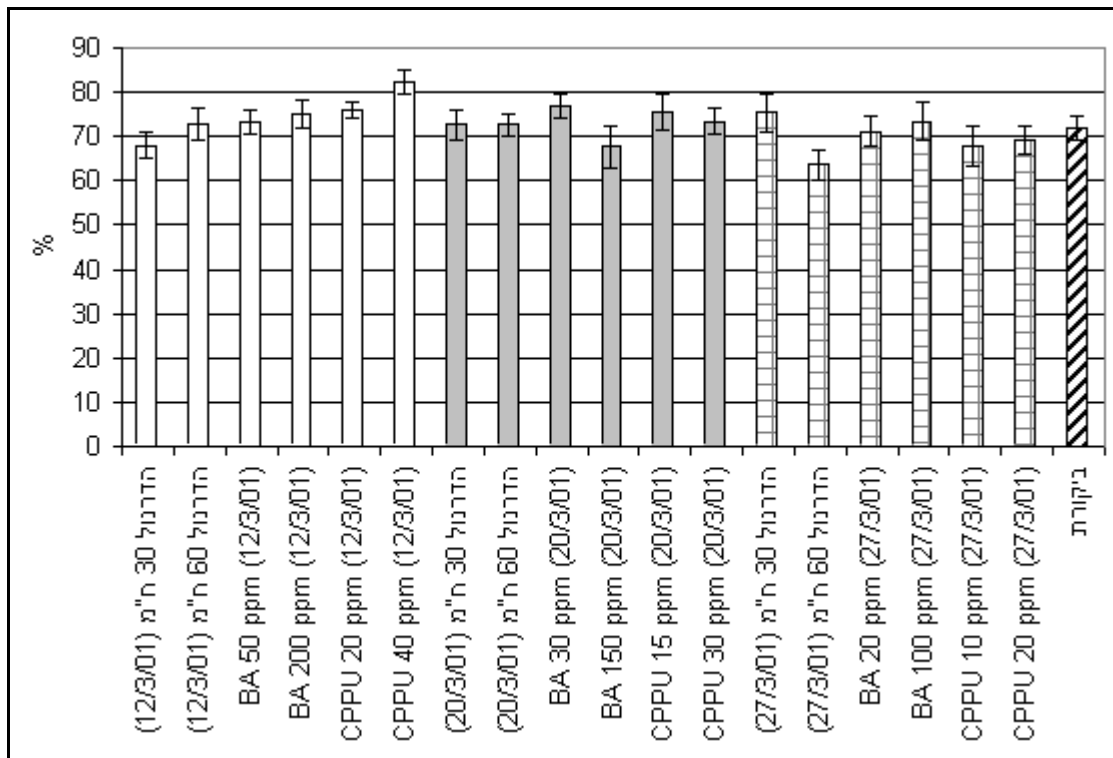
ציור 2: היבול לדונם של הקטיפ הראשון אשר נעשה בצורה בררנית (רק של פרי מגודל 10 ומעלה) במנגו מהזן קנט שטופל בריסוסים בחומרי צמיחה בשלבים שונים לפני הפריחה ובתחילתה. רמת מגשימים 2001.

ציור 3: היבול הכולל לדונם של הקטיף הראשון (פרי מעל גודל 10 בלבד) ושל גודל 10 ומעלה של הקטיף השני במנגו מהזן קנט שטופל בריסוסים בחומרי צמיחה בשלבים שונים לפני הפריחה ובתחילתה. רמת מגשימים 2001.

ציור 4: אחוז היבול שנקטף בקטיף הראשון (מעל גודל 10 בלבד) מתוך סך כל היבול במנגו מהזן קנט שטופל בריסוסים בחומרי צמיחה בשלבים שונים לפני הפריחה ובתחילתה. רמת-מגשימים 2001.

ציור 5: אחוז היבול שנקטף בקטיף הראשון (מעל גודל 10 בלבד) ועוד היבול שנקטף בקטיף השני מעל גודל 10 מתוך כלל היבול במנגו מהזן קנט שטופל בחומרי צמיחה בשלבים השונים לפני הפריחה ובתחילתה. רמת מגשימים 2001.

בציור 3 סוכם היבול של הפרי הגדול משני הקטיפים וכאן מתחזקת הנטייה של פרי יותר גדול ב-CPPU בריכוז של 40 ח"מ במועד הראשון ושל BA 30 ח"מ במועד השני למרות שאין מובהקות סטטיסטית.

באחוזים – ישנה עליה של כ- 5% ב-CPPU וב-BA ביבול הפרי הגדול של הקטיף הראשון (ציור 4). העלייה באחוזים ביבול הפרי הגדול משני הקטיפים – מגיעה ל- 10% ב-CPPU 40 ח"מ שרוסס במועד הראשון (ציור 5).

לסיכום – ההדרגול אינו מביא תועלת בזן קנט כאשר הוא ניתן לפני הפריחה. ה-BA ברכוז 30 ח"מ מביא לתוספת יבול לא גדולה בריסוס שניתן בתחילת הפריחה ואילו ה-CPPU ברכוז של 40 ח"מ שניתן בגיחה ראשונה של תפרחות מעלה יבול של פרי גדול ב- 10%. הניסוי בקנט צריך להמשך רק באם המחיר של הטיפול ב-CPPU יהיה מספיק נמוך כדי להפוך את הטיפול לכדאי.

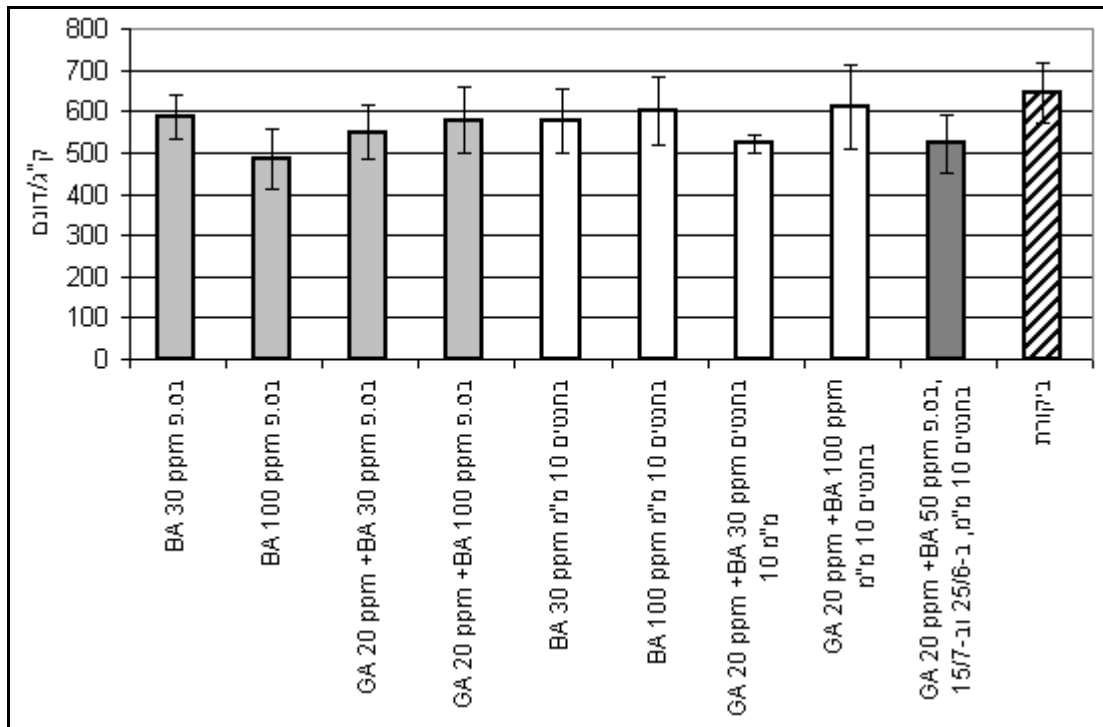
טיפול בחומרי צמיחה

במהלך הפריחה, החנטה וגידול פרי המנגו מהזן מאיה (פיתוח 2)

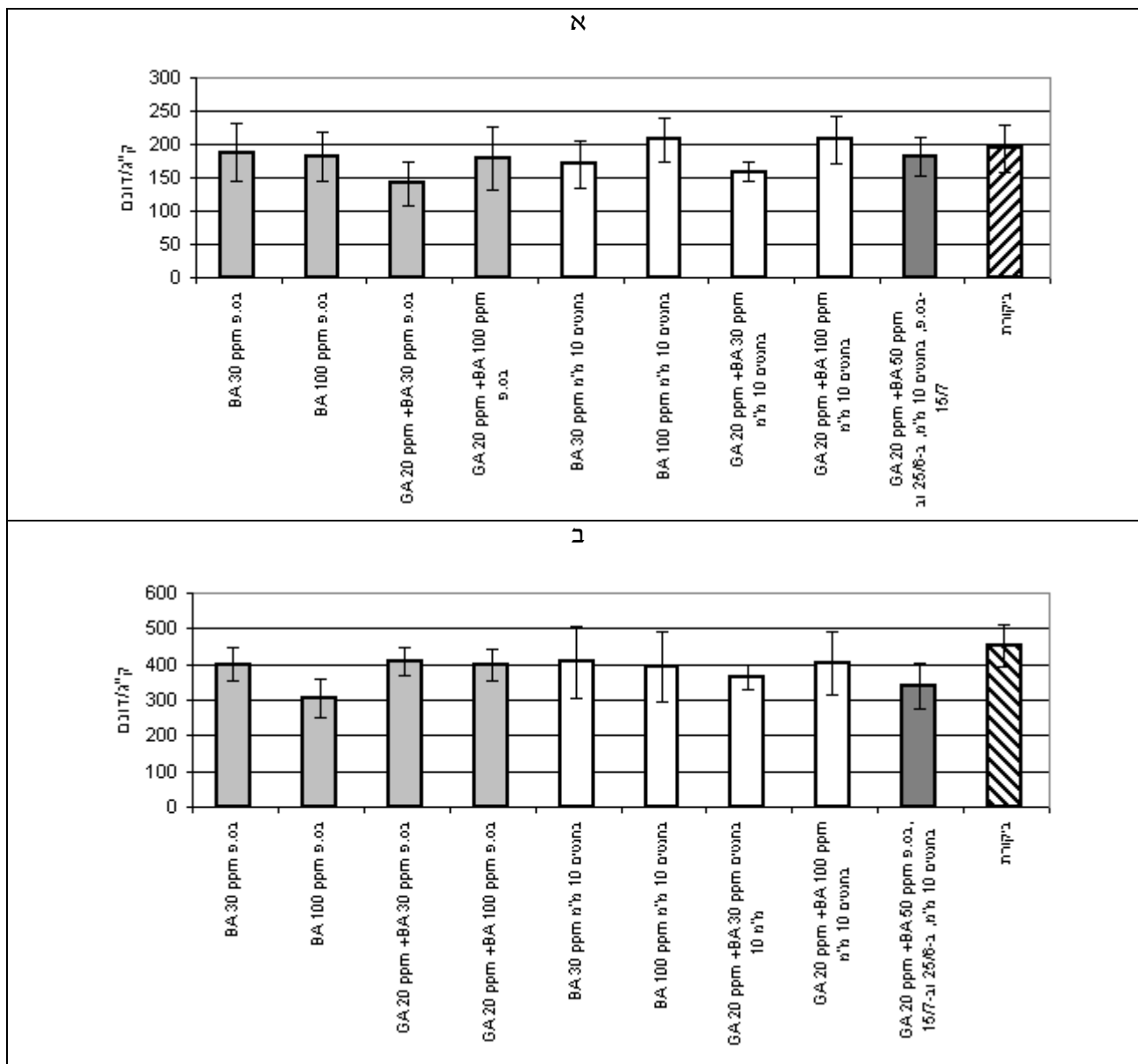
גודל פרי מהווה בעיה ברוב זני המנגו ובעיקר בזן מאיה. לחומרי צמיחה ישנו פוטנציאל להגדלת פרי כפי שזה מוכח בימים אלה באגס ובתפוח בעבודות שנעשות בפרויקט הנשירים במו"פ צפון. בשנת 2000 נעשה ניסוי שכלל שימוש ב- BA וב- GA בזן טומי במעגן והתקבלו תוצאות אשר היו בכיוון של השפעה על הגדלת היבול של הפרי שבגדלים 6-9.

הטיפולים:

1. ריסוס ב- BA 30 ח"מ בסוף הפריחה.
 2. ריסוס ב- BA 100 ח"מ בסוף הפריחה.
 3. ריסוס ב- BA 30 ח"מ + GA 20 ח"מ בסוף הפריחה.
 4. ריסוס ב- BA 100 ח"מ + GA 20 ח"מ בסוף פריחה.
 5. ריסוס ב- BA 30 ח"מ בחנטים 10 מ"מ.
 6. ריסוס ב- BA 100 ח"מ בחנטים 10 מ"מ.
 7. ריסוס ב- BA 30 ח"מ + GA 20 ח"מ בחנטים 10 מ"מ.
 8. ריסוס ב- BA 100 ח"מ + GA 20 ח"מ בחנטים 10 מ"מ.
 9. ריסוס ב- BA 50 ח"מ + GA 20 ח"מ בסוף פריחה + בחנטים 10 מ"מ + 25/6 + 15/7.
 10. ביקורת
- הניסוי נערך במטע המאיה של עומר ערן מרמות. בחמישה בלוקים עם עץ לחזרה.

ציור 1: ההשפעה של ריסוס בחומרי צמיחה בחנטה ולאחריה על היבול הכללי של מנגו מהזן מאיה (עומר ערן - רמות 2001).

ציור 2: ההשפעה של ריסוס בחומרי צמיחה בחנטה ולאחריה על היבול של פרי שהוא גדול מ- 300 גר/פרי (א) ועל היבול של פרי שהוא קטן מ- 300 גר/פרי (ב) (עומר ערן - רמות 2001).

באופן כללי כמעט כל הטיפולים אינם נבדלים סטטיסטית מהיבול הכללי של הביקורת שהיה יבול נמוך של כ- 650 ק"ג/ד' בגלל היות המטע צעיר (ציור 1) לכאורה, נראה שהעלאת הריכוז של ה- BA מ- 30 ח"מ ל- 100 ח"מ שיפרה בשלושה מתוך ארבעת המקרים את היבול באופן שאינו מראה שום מובהקות סטטיסטית (ציור 1).

בציור 2 המצב נותר בדומה לציור 1. יחד עם זאת ניתן לראות שישנה נטייה ליותר פרי גדול בטפול של BA 100 ח"מ בחנטים של 10 מ"מ עם או בלי התוספת של הגיברלין (ציור 2 א). גם כאן יש יתרון די ברור (לא מובהק סטטיסטית) לריכוז של BA 100 ח"מ על פני 30 ח"מ ברוב המקרים (ציור 2 א).

ניתן גם לומר שישנו רמז לכך שהריסוס במועד של חנטים 10 מ"מ היה טוב יותר מהריסוס המוקדם יותר אשר ניתן בסוף הפריחה.

לפי הרמזים - אפשר לומר שריסוס בציטוקינין עשוי לעזור, שהוא צריך להינתן בשלב שלאחר החנטה, כמו למשל בחנטים של 10 מ"מ, ושיש לבחור ריכוזים גבוהים יחסית כמו 100-200 ח"מ ב- BA או כ- 20 ח"מ ומעלה ב- CPPU (אשר לא נבדק בניסוי הנוכחי).